

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quod tota moralis sacræ scripturæ doctrina ad peccati deuitationem
quodam modo ordinatur.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Ecclesi. 12.

Ecces. 7

Quitas, tanta perversitas. Hinc igitur ante orationem & laudem diuinam ad deuotionem te prepara: corpus quoque & animam deo sublimi ac superfelici humilia: exteriores etiam sensus, maxime visum, tempore diuinorum precipue frenas (in choro potissimum) sicque coram alijs exemplarem te exhibe cum intima humilitate absque omni penitus varietate, ad gloriam dei, ædificationemque proximi. Præterea si quis scisciterur, cur peccata faciunt creaturam rationalem deo tantum displicentem, despectam, odibilem, dicendum est ideo: quoniam sicut similitudo ponitur causa amoris & ratio vnionis: sic dissimilitudo afferit odij, auersionis, separationisque causa. Vnum quodque autem creatum quantum de entitate tantumdem de bonitate atque diuina similitudine habet. Quum ergo peccatum, quo ad suum formale, sit nihil & prorsus ruina ac defectus ab eodem (puta auersio mentis creatæ a vero bono, & actionis deformitas) innotescit quod nullam cum deo similitudinem sortiatur, sed dissimilitudinem maximam. Idcirco mentem creatam facit deo odibilem, displicentem, despectam: et tanto quidem amplius, quo magis peccauerit.

Quod tota moralis sacræ scripturæ doctrina ad peccati deuitationem quodammodo ordinatur. Art. I L.

1. Ioha. 1

Esa. 27.

In prima sua epist. ait Iohan. ap. Ioh. Hæc scribo vobis, vt non peccetis. Esaias quoque dicit, Iste est omnis factus, vt auferatur peccatum. Itaque constat quod puritas seu immunitas a peccato sit omnium documentorum scripturæ quodammodo finis. Porro in scriptura diuina com-
memoratur

memorantur supplicia impijs infligēda, gaudia quoq; iustis parata: ut tam suppliciorum terrore, quam gaudiorum amore inducamur ad fugam odiumque peccati. Insuper duæ ponuntur quasi partes integrales iusticiæ, scilicet a peccato recessus, & ad virtutem actualis accessus, seu operatius ingressus. Vnde ait Psalm. tricesimo sexto, Declina a malo, & fac bonum. Primo equidem necesse est fugere vitia, deinde opa exercere virtutum. Verum hæc duo se inuicem frequenter includunt. Duplicia namque sunt diuinæ legis præcepta, vt pote affirmatiua & negatiua. Affirmatiua autem obligant semper, sed non ad semper: sicut quum dicitur Deuterono. sexto, Vnum cole deum, parentes honora. Ad hæc enim semper tenemur: non autem tenemur hæc pro omni tempore actualiter adimplere. Negatiua vero præcepta obligant semper, & ad semper: vt cū dicitur Exo. vigesi. Non occides, non furaberis. Hæc enim præcepta iubent non facere malum, sed declinare ac fugere a peccato. Ad quod omni tempore obligamur. Quoniam itaque per præcepta negatiua præcipimur peccata vitare: peccatum autem vniuersaliter vitare nequimus, nisi etiam debito tempore bene agamus, quemadmodum per præcepta affirmatiua iubemur: idcirco in præceptis vitandi peccata includit iustitia bene agendi. Ad quæ quidem duo tendit tota sacra scripturæ doctrina. Absolute tamen loquendo, beatifica visio dei in patria est finis vitandi peccata operandique bona. Præterea quoniam proni sumus ad mala, pauperes ac fragiles vehementer, imo & tardi ad bona defectuosique nimis, iuxta illud Gen. viij. Sensus & cogi-

Deute. 6. 7.

Gene. 3 ratio cordis humani proni sunt ad malum ab a-
dolescentia sua: hinc quotidiana frequēti ac mu-
tua exhortatione ad vitandum peccata nō me-
diocriter indigemus, ne per subreptionem, obli-
uionem, inaduertentiam, aut alio modo incidamus
peccatum. Propter quod ad Hebræ, terribiliter
scribit apostolus, Adhortamini vosmetipsos per
singulos dies, vt nō obduretur quis ex vobis fa-
lacia peccati. Hæc quoque exhortatio imperfe-
ctis ac incipientibus oppido necessaria est: & ta-
nto cuique amplius opportuna, quanto plures ha-
bet occasiones peccandi. Vnde & tibi amantissi-
mo meo q̄ maxime eam reor necessariam, quia
in medio secularium conuersaris. Inter quos tibi
innumerabiles vitiorum occasiones occurrunt ac
laquei. In quibus solus deus te a peccatis potest
est perferuare.

Quod grauitas enormitasque peccati potest
satur ex sex, in generali loquendo.

Art. III.

VAM detestanda, enormia, foeda
ac vilia sint peccata, p̄sertim mor-
talia, ex sex rite perpenditur. Primo
& maxime, ex parte dei, qui peccato
inhonoratur atq; offenditur. Cuius
ius q̄to sublimior est maiestas ma-

iorque sanctitas, tanto enormius est in eum pec-
care, ei non obedire, ipsum inhonorare. Ideo p̄-
mista loquitur deo, Maledicti q̄ declināt a man-
datis tuis. Et denuo, Qui elongant se a re, per-
bunt: perdidisti omnes qui fornicantur abs re.
Porro quum deus æternus ac adorandus sit omni-
no immensæ maiestatis, infinitæ sanctitatis, ege-
tatis ob-

Psal. iis.

Psal. 72